

ABSTRAKT

Kožní žlázy produkují sekret, který bezprostředně po vzniku nenesá pach. Produkované látky jsou metabolizovány kožními bakteriemi vyskytujícími se na těle a teprve poté se uvolní charakteristická tělesná vůně. Cílem práce je objasnit mechanismy, které provázejí sekret kožních žláz až k těkavým složkám charakteristické tělesné vůně u člověka. Tu tvoří volné mastné kyseliny, které se hydrolyzovaly z glutaminových prekurzorů, strukturně neobvyklých mastných kyselin s dlouhým řetězcem či lipidů. Další složkou jsou sirné sloučeniny, při sekreci navázány hlavně na Cys-Gly-(S) konjugáty, a látky steroidní, na jejichž přeměnách se podílí nejvíce druhy korynebakterií, které jsou asociovány s výrazným tělesným pachem. Složení rezidentní mikroflóry se liší v souvislosti s věkem či pohlavím. Z hlediska chemické komunikace se považuje za nejdůležitější oblast axily s velkým zastoupením apokrinních žláz oproti zbytku těla, apokrinní sekrece se spouští v průběhu puberty a u žen po menopauze klesá. Pohlavní rozdíly sekretu jsou dány spíše kvantitativními vlastnostmi. Intenzitu vůně snižuje recesivní homozygotnost v genu ABCC11, která je častá u asijské populace. Vliv na pach mají MHC proteiny, které zřejmě hrají roli při partnerském výběru. Do jisté míry ovlivňují tělesný pach také environmentální faktory, např. strava, emocionální stav. Informace o mechanismu vzniku tělesné vůně přispějí k porozumění chemické komunikace u člověka.